Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠU- 491/17-U

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	**Základní škola Bystřany, okres Teplice, příspěvková organizace**
Sídlo	**Pražská 216, 417 61 Bystřany**
E-mail právnické osoby	**danickova@centrum.cz**
IČ	**72 745 118**
Identifikátor	**600 084 604**
Právní forma	**Příspěvková organizace**
Zastupující	**Mgr. Marcela Daníčková**
Zřizovatel	**Obec Bystřany**
Místo inspekční činnosti	**Pražská 216, 417 61 Bystřany**
Termín inspekční činnosti	**27. 3. 2017 – 30. 3. 2017**

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Získávání informací o vzdělávání žáků v oblasti společného vzdělávání a efektivity primárně preventivních aktivit s cílem minimalizace rizik spojených s výskytem rizikového chování. Získávání informací o kvalitě komunikace mezi základní školou, rodiči a veřejností. Získávání informací o participaci žáků na fungování a rozvoji školy.

Charakteristika

Právnická osoba Základní škola Bystřany, okres Teplice, příspěvková organizace (dále „škola“) byla zřízena na dobu neurčitou. V souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 178 žáků, kapacita 260 žáků byla tak naplněna na 68 %. Nově navýšená kapacita školní družiny na 60 účastníků je plně využita. Se zvyšujícím zájmem o vzdělávání ve škole byla navýšena i kapacita školní jídelny na 190 strávníků. Nabídku školního stravování v době inspekční činnosti využívalo cca 146 žáků.

Žáci jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu ZŠ Bystřany, jeho přílohou je školní vzdělávací program pro školní družinu.

Škola sídlí na okraji města, k dispozici je rozsáhlý travnatý pozemek. Kromě hlavního objektu je součástí školy samostatná budova se školní družinou a školní jídelnou stojící v těsné blízkosti školy.

Další informace o škole jsou dostupné na webových stránkách www.zsbystrany.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Jednoznačně formulovaná vize dalšího rozvoje školy se prolíná do stanovených cílů vzdělávání i do strategických dokumentů dlouhodobého i krátkodobého charakteru. Nízký počet žáků ve třídách umožňuje naplňovat vizi školy přijímat ke vzdělávání také žáky s různými vzdělávacími i zdravotními obtížemi, kteří jsou ve školách s vysokým počtem žáků neúspěšní. Spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci, školskou radou i dalšími partnery, zejména neziskovými občanskými sdruženími a spolky, mateřskou školou, základními a středními školami v regionu i poradenskými zařízeními přispívají k naplňování koncepčních cílů. Účinná spolupráce je i s hnutím TEREZA, Městskou policií Teplice, Policií ČR, Domovem důchodců Bystřany. Žákovská samospráva přináší podněty k organizaci projektových dnů a akcí školy i k běžnému režimu ve škole, ředitelka školy se účastní většiny jejich jednání a podněty se zabývá.

Ředitelka školy účelně delegovala svému zástupci část rozhodovacích a kontrolních pravomocí, což přispívá k efektivnímu a bezproblémovému chodu školy. Kompetence a povinnosti pracovníků jsou jasně vymezené a konkrétně zpracované v náplních práce. Obsah z jednání pedagogické rady i provozních porad svědčí o transparentnosti řízení školy. Významným nástrojem je otevřenost a přístup k informacím, účinná týmová spolupráce všech pedagogických pracovníků se projevuje v realizaci stanovených cílů vzdělávání. Kontrolní systém je funkční. O kvalitě práce získávají učitelé zpětnou vazbu z hospitací prováděných ředitelkou i jejím zástupcem.

Personální podmínky školy umožňují plnit výchovně vzdělávací cíle na požadované úrovni. Chybějící odborná kvalifikace dvou pedagogů nemá zásadní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Ve škole působí dvě asistentky pedagoga. Škola podporuje

rozvoj pedagogických schopností začínajících a nově příchozích pedagogů, potřebnou podporu poskytují zkušení pedagogové i vedení školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno především na doplnění potřebné kvalifikace (oba nekvalifikovaní učitelé aktuálně studují) a vzdělávání v oblasti nových pedagogických poznatků, metod a forem práce a práce s problémovými žáky a třídou. Z hospitační činnosti pracovníků inspekčního týmu však vyplynulo, že někteří učitelé ve výuce zcela neaplikují získané poznatky a neakceptují doporučení ředitelky z její hospitační činnosti.

Materiální podmínky školy jsou zlepšovány podle rozpočtových možností. Pozornost je věnována estetice prostředí, škola působí upraveným a přívětivým dojmem. Daří se úspěšně oslovovat sponzory. V rámci školního projektu „Nákup schodolezu“ byl z nadačního příspěvku pořízen schodolez, který usnadňuje pohyb imobilních žáků. Formou sponzorského daru v rámci projektu vybavení škol moderními učebními pomůckami se podařilo zakoupit interaktivní tabuli. Další finanční dary byly použity na vybavení pro žáky základní školy a na podporu školního stravování jednoho žáka v rámci dotačního programu MŠMT poskytovaného nestátním neziskovým organizacím. Základní vzdělávání probíhá v kmenových a odborných učebnách. V některých třídách lze pro názornost výuky využít interaktivní tabuli či dataprojektor. Počítačová učebna sloužící pro rozvoj žákovských dovedností v informačních a komunikačních technologiích má omezené množství počítačových stanic. Při větším počtu žáků tak musí sedět u jednoho počítače dva žáci. Pro motivaci žáků k učení a podporu čtenářské gramotnosti slouží multimediální učebna spojená se školní knihovnou. Tu mohou využívat žáci také o přestávce mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Pohybové dovednosti žáci a účastníci zájmového vzdělávání rozvíjejí ve dvou tělocvičnách nebo na venkovním travnatém či asfaltovém hřišti. V další budově školy jsou dvě oddělení školní družiny se společnou hernou. Jsou nově vybavena a umožňují plnění stanovených cílů zájmového vzdělávání.

Základní škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Oba vstupy - do budovy základní školy a budovy školní družiny a školní jídelny - byly v termínu inspekční činnosti technicky i personálně zajištěny proti vniknutí cizích osob. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečném chování na počátku školního roku i před akcemi pořádanými mimo školu. Během školního roku jsou realizovány aktivity vycházející z minimálního preventivního programu, zaměřují se na předcházení rizikového chování, rozvoj vrstevnických vztahů a výchově k toleranci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola využila možnost zapracování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání do elektronické verze na portále nabízeného Českou školní inspekcí. Strategické cíle vzdělávání směřují k výchově ke zdravému životnímu stylu, rozvoji přátelských vztahů, vzájemné pomoci napříč ročníky a výchově k toleranci. Disponibilní hodiny škola využila na prvním stupni zejména k navýšení matematiky, českého jazyka a literatury, na druhém stupni i přírodovědných předmětů. Anglický jazyk je zařazen v učebním plánu od druhého ročníku. Další cizí jazyk (německý jazyk) je vyučován od osmého ročníku. Volitelné předměty jsou žákům nabízeny od šestého ročníku. Vzdělávací nabídka vychází z aktuálních podmínek školy. Povinné předměty výchova ke zdravému životnímu stylu a environmentální výchova jsou zařazeny na druhém stupni.

V průběhu školního roku jsou pořádány projektové dny, exkurze a výlety, které zatraktivňují vzdělávání a přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků.

Sledovaná výuka začínala motivací, seznámením s cílem hodiny. Příjemné prostředí, průběžné motivační hodnocení a pozitivní přístup učitelů směřovaly k plnění cílů. Pedagogové kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky a snažili se vycházet z jejich dosavadních znalostí a zkušeností. Motivace k učení byla dostačující, ale využití souvislosti obsahu výuky s reálnými situacemi každodenního života nebylo časté. Názornost výuky nebyla dostatečně podpořena využitím didaktických pomůcek včetně interaktivní tabule či dataprojektoru. Žáci využívali zejména učebnice a pracovní sešity, jiné učební pomůcky nebyly ve většině hodin žákům k dispozici. Jednoduché podpůrné pomůcky využívali žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v hodinách pouze na prvním stupni. Žáci s učiteli spolupracovali, plnili stanovené úkoly, chyběla však jejich větší samostatnost v procesu učení. Převažovalo frontální vyučování metodou řízeného rozhovoru, v některých hodinách okrajově doplněné samostatnou, skupinovou nebo párovou prací. Výuka tak málo rozvíjela vzájemnou spolupráci a vztahy mezi žáky. Výjimkou byly hodiny dějepisu, občanské výchovy, ve kterých účelné zařazení činnostního učení a žákovské kooperace rozvíjelo spolupráci a vrstevnické vztahy.

Žáci při práci odůvodňovali, vyvozovali, v hodinách byli aktivní. Ve většině hodin prvního stupně učitelé výuku diferenciovali dle schopností a dovedností žáků, pomáhali při obtížích, podporovali žákovské výkony a zohledňovali individuální tempo žáků. Možnost osobnostního a vědomostního rozvoje každého žáka formou individuálního přístupu a diferenciací výuky podle schopností nebyla na druhém stupni zaznamenána vůbec.

Vyučující věnovali dostatečný prostor procvičení a upevnění učiva, průběžně poskytovali žákům zpětnou vazbu. Vedli je ke kritickému myšlení, žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a argumentaci. Od poslední inspekce v roce 2010 nedošlo ke kvalitativnímu posunu v rozvoji schopnosti sebereflexe žáků formou sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení. V hospitované výuce na druhém stupni nebyly tyto dovednosti rozvíjeny. V hodinách prvního stupně proběhlo sebehodnocení vždy, vzájemné hodnocení ojediněle.

Účastníkům zájmového vzdělávání ve školní družině jsou nabízeny pestré aktivity, které volně navazují na základní vzdělávání. Vzdělávací program doplňuje nabídka zájmových útvarů (sportovní hry, šikovné ruce, flétničky, kreativní dílna, florbal, mladý zdravotník, angličtina pro prvňáčky) vedených pedagogy. Kroužky přispívají ke smysluplnému trávení volného času a rozvoji nadání žáků. Sledovaná spontánní činnost ve školní družině probíhala v příjemné atmosféře, přiměřené bylo časové rozvržení zájmových činností a času na odpočinek. Při řízené aktivitě účastníci rozvíjeli praktické dovednosti a výtvarné nadání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pravidla pro hodnocení žáků jsou stanovena ve školním řádu. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a zveřejňovány ve výročních zprávách. Žákům s rizikem školní neúspěšnosti je nabízeno doučování. Škola získává účinnou zpětnou vazbu o kvalitě poskytovaného vzdělávání zadáváním ředitelských písemných prací v pátém a devátém ročníku (anglický jazyk, český jazyk a matematika) a čtvrtletní kontrolou písemných prací. Výsledky interní evaluace jsou vyhodnocovány a motivují pedagogy k přijímání opatření pro zlepšení výuky. Ve sledovaném období prospělo 100 % žáků, z toho 42 % žáků s vyznamenáním. Externí testování škola nevyužívá. Informace o výsledcích vzdělávání dostávají zákonní zástupci prostřednictvím žákovské knížky, na třídních schůzkách, při osobních konzultacích, v případě nutnosti také telefonicky. Kontrolou žákovských knížek ČŠI zjistila, že o hodnocení výsledků

vzdělávání v některých předmětech výchovného charakteru nejsou průběžně informováni rodiče žáků. Informační systém směrem k zákonným zástupcům není tedy úplně účinný. Vedení školy se spolu s pedagogickým sborem snaží vytvářet žákům vhodné podmínky pro zapojení do školních a oblastních soutěží a olympiád, dosahované výsledky vyhodnocuje a oceňuje.

Nastavený a důsledně řešený systém prevence směřuje k minimalizaci rizikového chování. Neomluvenou absenci škola nevykazuje. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny, funkční spolupráce výchovného poradce i metodika prevence přispívá k vytváření přátelského otevřeného prostředí. Prostředkem pro řešení drobných konfliktů jsou třídnické hodiny na druhém stupni a pravidelné týdenní komunitní kruhy na prvním stupni.

Učitelé přistupují k žákům s respektem, ve škole je patrná úcta k rozdílům vyplývajícím ze sociokulturních, etnických i jiných zvláštností žáků. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů, kvalitně zpracované plány pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrných opatření přispívají k reedukaci vzdělávacích obtíží při vzdělávání. Aktivity školy jsou uzpůsobeny k účasti všech žáků, rovný přístup ke vzdělání je školou zajištěn.

Škola poskytuje podporu žákům při volbě povolání, umožňuje návštěvy zástupců středních škol, žáci navštěvují burzy škol, využívají nabídky dnů otevřených dveří, v případě potřeby probíhají pohovory s žáky a jejich rodiči.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škole byla navýšena kapacita školní družiny a školní jídelny. Od poslední inspekční činnosti se navýšil počet o 36 žáků. Mírné zlepšení zaznamenaly materiální a personální podmínky. Přetrvává způsob výuky s omezeným využitím metod a forem práce a omezené využití didaktických pomůcek.

Silné stránky

- Účinný systém preventivních aktivit a realizace školních projektů vedou k rozvoji prosociálních vztahů a minimalizují projevy rizikového chování žáků.

Slabé stránky

- Ve výuce druhého stupně nejsou žáci systematicky vedeni k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení jako prostředku rozvoje jejich osobnosti. Převažující frontální způsob výuky omezuje možnosti individuálního přístupu k žákům a diferenciaci podle jejich schopností a dovedností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit prokazatelnou informovanost zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání ve všech předmětech.
- Využívat širší spektrum metod a forem práce a didaktických pomůcek podporujících efektivitu výuky a kooperaci žáků.
- Cíleně vést žáky k sebereflexi a vzájemnému hodnocení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Bystřany s účinností od 1. 3. 2010 (ze dne 24. 2. 2010)
2. Potvrzení ředitelkou školy s účinností od 1. 8. 2012 v pracovním poměru na dobu určitou 6 let (vydané obcí Bystřany, ze dne 14. 6. 2012)
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2016 (Č. j.: 2772/SMT/2015/5, ze dne 2. 11. 2015)
4. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2016 (Č. j.: 948/SMT/2016/4, ze dne 15. 3. 2016)
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 24. 3. 2017
6. Souhlas krajského úřadu s využitím asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami ze dne 11. 7. 2016
7. Souhlas krajského úřadu s využitím asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami ze dne 11. 6. 2015
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Bystřany s platností od 1. 9. 2016 včetně přílohy č. 1 Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ Bystřany
9. Školní řád s platností od 31. 8. 2015 včetně pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků
10. Řád školní družiny s platností od 1. 1. 2016
11. Organizační schéma školy
12. Výkazy o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2015, k 30. 9. 2016
13. Výkazy o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2015, k 30. 9. 2016
14. Výkazy o školní družině – školním klubu (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2015, k 31. 10. 2016
15. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování (Z 17-01) podle stavu k 31. 10. 2016
16. Koncepce rozvoje školy
17. Plán činnosti školy na školní roky 2015/2016 a 2016/2017
18. Hospitační záznamy 2015/2016 a 2016/2017
19. Třídní výkazy
20. Katalogové listy žáků
21. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních rocích 2015/2016 a 2016/2017
22. Zápisy z jednání metodických orgánů ve školních rocích 2015/2016 a 2016/2017
23. Personální dokumentace
24. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních rocích 2015/2016 a 2016/2017
25. Třídní knihy vedené ve školních rocích 2015/2016, 2016/2017 (vzorek)
26. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny ve školních rocích 2015/2016 a 2016/2017
27. Rozvrhy vyučovacích hodin všech tříd a úvazky pedagogů platné ve školním roce 2016/2017
28. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016
29. Dokumentace metodika prevence

30. Dokumentace výchovného poradce, individuální vzdělávací plány
31. Žákovské knížky žáků (vzorek)
32. Zápisové lístky a dokumentace k přijímání a ukončování zájmového vzdělávání, školní roky 2015/2016 a 2016/2017
33. Webové stránky školy http://www.zsbystrany.cz
34. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
35. Hospodářská dokumentace a účetní evidence – kalendářní roky 2016, 2017 do termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislava Kudrmannová, školní inspektorka	Mgr. S. Kudrmannová, v.r.
PhDr. Bc. Gabriela Hrušková, školní inspektorka	PhDr. Bc. Gabriela Hrušková, v.r.
Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice	Bc. Blanka Zoudunová, v.r.

V Ústí nad Labem 11. 4. 2017

Datum a podpis ředitelky školy a školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marcela Daníčková, ředitelka školy, v. r.
V Bystřanech dne 19. 4. 2017